

Sołectwo Czarków

PROJEKT EDUKACYJNY KLASY 8A

CHARAKTERYSTYKA MIEJSCOWOŚCI

- Wieś położona jest w południowej części powiatu pszczyńskiego, administracyjnie sołectwo Czarków należy do gminy Pszczyzna.
- Miejscowość Czarków od wschodu graniczy z Piaskiem, od zachodu z Radostowicami w gminie Suszec, od północy z Kobiórem (gmina Kobiór). Powierzchnia miejscowości wynosi 7,5 km².
- Zgodnie z danymi Urzędu Miejskiego w Pszczynie, na dzień 31.12.2022 r. Czarków zamieszkuje 2346 mieszkańców, co oznacza, że w porównaniu z rokiem 2008 liczba mieszkańców wzrosła o 380 osób.

CZARKÓW

Wieś w Polsce położona
w województwie śląskim,
w powiecie pszczyńskim.

W latach 1973–1977

w gminie Kobiór.

Od 1 lutego 1977 r. w gminie
Pszczyna.

Państwo	 Polska
Województwo	 śląskie
Powiat	pszczyński
Gmina	Pszczyna
Liczba ludności (2017)	2 203
Strefa numeracyjna	32
Kod pocztowy	43-211 ^[1]
Tablice rejestracyjne	SPS
SIMC	0220463

- ▶ Do **1920** roku Czarków należał do Niemiec, w czasach II wojny światowej znajdował się pod okupacją hitlerowską
- ▶ Do **1944** roku Czarków pozostał samodzielną gminą
- ▶ Na podstawie ustawy z dnia 11.09.1944 roku Czarków został wcielony do gminy zbiorowej Pszczyna-Wieś
- ▶ Na podstawie ustawy z dnia 25.09.**1954** roku Czarków przydzielono do gromady Piasek
- ▶ 2 stycznia **1973** roku ponownie powstały wielowioskowe gminy. Czarków włączono do gminy Pszczyna.

POWIERZCHNIA CZARKOWA

Obecnie jego powierzchnia wynosi
wynosi 7,5 km² ,co stanowi 4,3 % powierzchni
gminy. Czarków jest otoczony
z trzech stron lasami.

Zajmują one znaczną jego część.

Położenie geograficzne Czarkowa

50°01'01"N 18°54'28"E

PIERWSZE WZMIANKI O CZARKOWIE

- ▶ Pierwsza wzmianka o Czarkowie pochodzi z 1326 roku, z kroniki Kościoła Wszystkich Świętych w Pszczynie, jednak znajdujemy tam zdanie „Według różnych podań osada ta istniała już w czasach pogańskich”, a więc przed 966 rokiem, jednak nie jest to potwierdzone.
- ▶ Wzmianka „Bartkowi de Czarnkow” pochodzi z 1467 roku z radzieckiego protokolarza miasta Pszczyna.
- ▶ 21 lutego 1517 roku w dokumencie sprzedaży dóbr pszczyńskich wystawionym we Frysztacie przez Kazimierza II Cieszyńskiego Czarków został wymieniony jako „Cziernkow”

-
-
- ▶ Urbarz, czyli księga zawierająca spis majątku właściciela ziemskiego, z 1536 roku wymienia wieś pod nazwą „Czernkuow”
 - ▶ W urbarzu od 1680 roku widnieje nazwa „Czarkow”
 - ▶ Różni badacze wywodzą nazwę Czarkowa od nazwiska Czarko lub Czarnek, który prawdopodobnie był większym właścicielem tej wsi.

HERBY CZARKOWA

- ▶ Pierwszym herbem Czarkowa był lis z rybą w pysku, ponieważ na samym początku Czarkowianie zajmowali się hodowlą ryb w wielu większych i mniejszych stawach
- ▶ Obecnie herbem Czarkowa jest nagi kuracjusz w wannie; herb powstał za czasów uzdrowiska i przetrwał do dziś

PARAFIA W CZARKOWIE

We wsi znajduje się
rzymskokatolicka parafia
p.w. św. Józefa

Robotnika, która została
utworzona 23

kwietnia 1978 roku.

Od 1 lipca 2008 roku urząd
proboszcza parafii sprawuje
ks. Krzysztof Grudniok

UZDROWISKO KSIĄŻĘCE

Wieś Czarków w przeszłości funkcjonowała jako **książece uzdrowisko**. W 1801 r. książę pszczyński Fryderyk Ferdynand Anhalt zlecił swemu nadwornemu aptekarzowi chemiczną analizę wpływającej w Czarkowie wody, po czym wystąpił do króla pruskiego o zgodę na założenie we wsi zakładu uzdrowiskowego. W 1802 r. książę otrzymał zgodę na budowę uzdrowiska.

Na ówczesne uzdrowisko składały się: dwa budynki z łaźniami, murowany pensjonat dla kuracjuszy, łaźnie dla ubogich, budynek rozrywkowy z salą bilardową i kręgielnią oraz budynki dla służby i zabudowania gospodarcze.

- ▶ W uzdrowisku znajdowały się cztery źródła: „Pod Pucharem”, „Augusta”, „Pod Pierścieniem” i „Głodowe”
- ▶ Leczone tutaj przede wszystkim reumatyzm i artretyzm
- ▶ Uzdrowisko funkcjonowało przez około 50 lat, jednak nie przynosiło zbyt dużych przychodów
- ▶ W 1831r. urządzono tutaj szpital wojskowy, a zadania uzdrowiska zostały przejęte przez powstałe uzdrowisko w Goczałkowicach.
- ▶ Gdy w latach 1847-1848 wybuchła epidemia tyfusu, na 13 lat w budynku uzdrowiska założono sierociniec
- ▶ W 1765 roku utworzono manufakturę produkującą łyżki, która jednak nie była wydajna i którą przyłączono do kompleksu uzdrowiskowego
- ▶ W 1848 roku uzdrowisko upadło, a w 2012 roku budynek wyburzono i wybudowano nowy, obecnie pełniący funkcje handlowe (Supersam)

Ciekawostki o Czarkowie

Dąb „Perła” - jak wskazuje sołtys Czarkowa, Jacek Kubis, z przekazów ustnych mieszkańców wynika, że książę pszczyński miał zasadzić dąb w podziękowaniu leśniczemu za opiekę nad leśnictwem. Leśniczy ten miał nosić nazwisko Perla. Prawdopodobnie właśnie dlatego miejscowa ludność zaczęła nazywać drzewo "Perłą".

Bunkry w Czarkowie

**POZYCJA UMOCNIONA PSZCZYNA LEKKI SCHRON
PIECHOTY WZ 1939 (URBAN) NR 5**

Co to bunkier?

Schron – obiekt fortyfikacyjny typu zakrytego („bunkier” jest nazwą potoczną, nieużywaną w fachowej terminologii fortyfikacyjnej). Służą do prowadzenia ognia, obserwacji, kierowania walką, ochrony żołnierzy oraz bojowego sprzętu technicznego przed oddziaływaniem środków rażenia przeciwnika. Budowane zazwyczaj z żelbetu, a w razie konieczności także z innych dostępnych materiałów takich jak cegły, ziemia, kamienie.

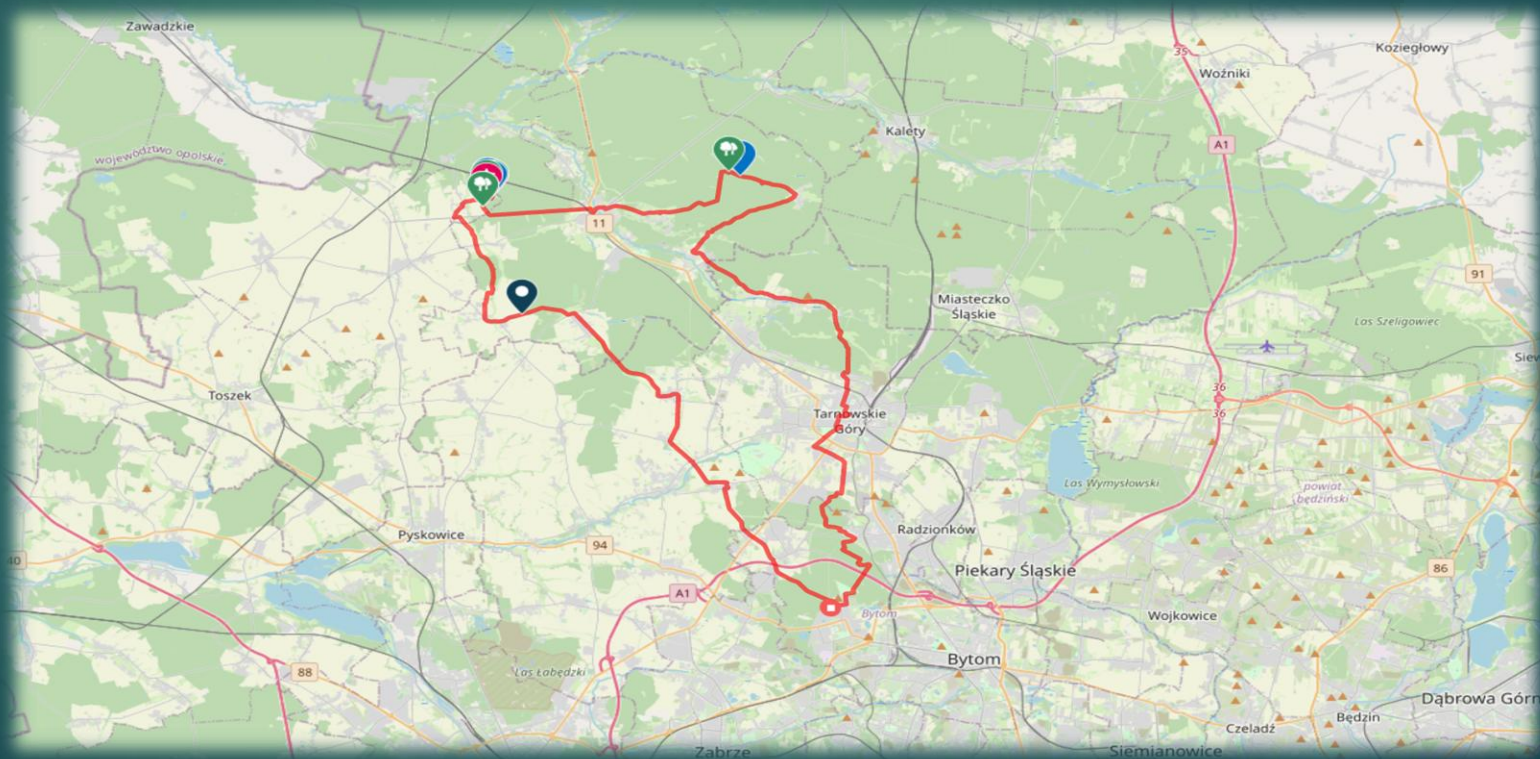
W latach 1962–2001 mieściła się tutaj **jednostka wojskowa z ukrytą w głębi lasu bazą raketową**, w której do 1989 stacjonował 18 Dywizjon Raketowy Obrony Powietrznej, a następnie od 1990 74 Dywizjon Raketowy Obrony Powietrznej. Przynajmniej do końca zimnej wojny teren jednostki był ogrodzony i ściśle strzeżony.

Przy granicy z Pszczyną, na uboczu lasu Josieniec można było znaleźć **grób żołnierza armii niemieckiej**, który poległ w tym miejscu w styczniu 1945 roku, podczas wkraczania na te tereny Armii Czerwonej. Grób został przeniesiony do Siemianowic Śląskich.

Przez wieś przebiegają szlaki spacerowe i ścieżki rowerowe. Najciekawszą z tras jest ta księżęca wiodąca z Pałacu Księżąt Pszczyńskich w Pszczynie do pałacu myśliwskiego w Promnicach.

Projekt nowego przedszkola, którego budowa ruszyła pod koniec 2022 r.

Plac zabaw z tyrolką na LKS

Rozbudowa chodników